

T.C.
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SOSYOLOJİ ANABİLİM DALI
GENEL SOSYOLOJİ VE METODOLOJİ PROGRAMI

II. ABDÜLHAMİT'TEN GÜNÜMÜZE
SOSYOLOJİK, SİYASAL VE HUKUKİ AÇIDAN
SÜRYANİLER
(Doktora Tezi)

Hazırlayan: 20036044 Mutay Öztemiz
Danışman: Prof. Dr. Güliz Erginsoy

İSTANBUL – ARALIK 2007

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	v
ÖZET	viii
SUMMARY	x
1 GİRİŞ.....	12
2 ETNİKLİK.....	18
2.1 Tarihte <i>Ethnos</i> Kavramı.....	18
2.2 Etniklik Kuramları.....	19
3 ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	30
3.1 Nitel Yöntemlere Genel bir Bakış	30
3.2 Anket.....	57
4 SÜRYANİLERİN ADI VE KÖKENİ.....	60
4.1 Süryani Adının Kökeni ve Arami/Asuri Tartışması.....	60
4.2 Süryanilerin Kökenleri.....	62
5 SÜRYANİLER VE DİN	68
5.1 Süryani Kilisesinde Ayırışma	69
5.2 Süryani Ortodoks Kilisesi'nin Oluşumu.....	71
5.3 Süryanilik ve İslami Baskı	72
5.4 Misyonerlik	74
5.5 Konuya İlişkin Anket Soruları ve Sonuçları	76
6 SÜRYANİLER VE DİL.....	78
6.1 Süryanilerin Dilleri	78
6.2 Aramice.....	79

6.3	Süryanice.....	80
6.4	Modern Aramice.....	81
6.5	Konuya İlişkin Anket Soruları ve Sonuçları	83
7	OSMANLI DÖNEMİ.....	92
7.1	Tanzimat Fermanı.....	92
7.2	Osmanlı Devletinde Gayrimüslimler.....	99
7.3	Hamidiye Alayları	105
7.4	Seyfo Olayına Kadar	108
7.5	Soğan Soğandır ya da Seyfo (1915)	120
7.6	1915 Olaylarının Süryani Demografisine Yansımı.....	123
8	CUMHURİYET TÜRKİYESİ'NİN ETNİKİLİK SİYASASI VE SÜRYANİLERE YAKLAŞIMI.....	146
8.1	Lozan Antlaşması ve Azınlıklar	146
8.2	Konuya İlişkin Anket Soruları ve Sonuçları	158
8.3	Cumhuriyet Türkiyesi'nin Azınlık Politikası.....	168
8.4	Cumhuriyetin İlk Yılları	168
8.5	1940'lı Yıllarda Devlet'in Azınlıklara Yaklaşımı.....	171
8.6	Varlık Vergisi.....	173
8.7	Günümüzde Devletin Süryanilere Yaklaşımı	178
8.8	PKK, Köy Korucuları, Hizbullah ve 1990'larda Yaşanan Süryani Göçü	182
8.9	Askerlik.....	187
9	GÖÇ	207
9.1	Göçe İlişkin Kuramlar ve Dönemsel Olarak Süryani Göçleri	207

9.2	1980'den Günümüze Süryaniler ve Süryani Göçü.....	218
10	TOPRAK	224
10.1	Toprak Mülkiyet İlişkisi ve Güneydoğu Gerçeği.....	224
10.2	Tur Abdin'de Toprak ve Tarım.....	228
11	EĞİTİM	230
11.1	Konuya İlişkin Anket Soruları ve Sonuçları	231
12	EKONOMİ.....	236
12.1	Konuya İlişkin Anket Soruları ve Sonuçları	238
13	SÜRYANİLERİN KÜLTÜRÜNDE KADIN VE AİLE	254
13.1	Konuya İlişkin Anket Soruları ve Sonuçları	272
14	MÜSLÜMAN TOPLUM VE SÜRYANİLER	288
14.1	Süryanilerin Devletten Beklentileri	295
15	SONUÇ.....	305
16	EK 1: ANKET SORULARI.....	312
16.1	Genel Profil Soruları.....	312
16.2	Toplumsal ve Ekonomik Sorular.....	320
16.3	Siyasal Ve Hukuki Sorular.....	337
17	EK 2: ETNOGRAFİK EKLER.....	364
17.1	Bayramlar.....	364
17.2	Süryanilerde çocuk oyunları	373
17.3	Süryanilerde Çocuk Oyunları: Başka Bir Örnek	376
17.4	Geleneklerin Anlatıldığı Bir Örnek	378
18	EK 3: HARİTALAR.....	388

19	EK 4: RESİMLER.....	390
20	KAYNAKÇA.....	400
21	ÖZGEÇMİŞ	411